

Eva Bozzo: «En publicitat s'han de decidir moltes coses per fer una imatge que no ha sortit del meu magí»

Eva Bozzo Arias és fotògrafa professional. Treballa en tres branques que es realimenten: publicitat, moda infantil i retrats. El que ha fet en moda i retrats li ha servit per accedir a les campanyes de publicitat. El seu equip tècnic consta d'un assistent de llums, un altre digital i ella, en les campanyes de publicitat. Té clar que no seria possible operar sola en aquest tipus de fotos. De tant en tant, li proposen projectes més artístics: "Confluències", el calendari i l'exposició per la capitalitat cultural de Manresa el 2018, Visions del patrimoni històric, el 2021, o el Tocats de Lletre 2022.

Eva Bozzo Arias. Foto: Francesc Rubí

? Com definiries la teva fotografia i amb quin equip treballes?

? Fàcil, fresca i optimista. Ingènua i divertida. Les meves fotografies reflecteixen la part més naïf de la vida. El meu equip mínim són cinc ajudants, dos assistents de fotografia, un estilista, un maquillador i un productor. A Madrid tinc un equip que sol ser sempre el mateix.

? Com és el món d'un *freelance* en la fotografia?

? Tots els fotògrafs que conec són *freelance*, o tenen la seva petita empresa. Conec molt pocs fotògrafs que estiguin dins d'una empresa fent fotos. Els col·legues amb els que tracto sempre competim. L'agència de publicitat sempre demana tres fotògrafs diferents amb tres productores diferents i tres pressupostos diferents. Som un producte més i, igual que els actors tenim un representant. Obren i estem dins d'una cartera.

Publicitat

? Què és el primer que vas fotografiar?

? Inicialment feia fotos de gent; és a dir, retrats, moda o publicitat. D'aquests tres camps, la feina més remunerada i la que necessita més professionals és la publicitat. Tant puc fer retrats per a una revista com per Movistar, on n'havia fet molts.

? Com valores la moda dins del món publicitari?

? La moda amb nens m'agrada més que la d'adults perquè no té cotilles i és com un espai molt lliure dins la meva professió publicitària. Fer un reportatge de moda permet fer petits projectes artístics dins d'una revista.

? Per als que no hi estem ficats, la publicitat té força mala imatge...

? És el diàbolo!

? Exacte.

? És falsa. Moltes de les fotos que faig serveixen per vendre alguna cosa. El que pretenen els gurús de la publicitat és que absorbeixis sensacions. El que m'agrada de la publicitat són els reptes. L'agència de publicitat pensa una imatge per fer vendre més un determinat producte, que jo no he de defensar. Soc una tècnica que he de construir la imatge que tenen *in mente* i treballa amb un equip com a mínim de dos assistents. Posen en marxa el funcionament d'una producció. La meva feina essencial és la interacció amb el personatge que hem de fotografiar. Quan Beko era patrocinador del Barça havia de fotografiar Messi, Ter Stegen, Piqué..., però necessito gent que els maquilli, que els posi bé la roba, que controli el digital. És un repte perquè la idea no és meva, tot i que pretenen que donis la teva visió, sobretot tècnicament, perquè s'ha de simular alguna cosa creant de zero una ambientació, una llum, triar el càsting, les localitzacions de les accions. S'han de decidir moltes coses per fer una imatge que no ha sortit del meu magí.

? Com valores els catàlegs de moda?

? No deixa de ser publicitat, però és més agradable, divertida i poc postissa, perquè al final són nens que juguen i els fotografiem.

? Ha augmentat la protecció als menors?

? Sí. Als darrers anys ha millorat molt. Ara les comunitats autònomes són molt estrictes amb les qüestions legals, que estan molt ben acotades i s'han de generar permisos. Tenen Seguretat Social. Una altra qüestió és que probablement no tots els nens que fan fotos les volen fer. Aquí tenim un problema. Si el detectem parlem amb els pares i si volen poden marxar. Darrere una càmera hi ha molta gent i imposa molt arribar en un plató on t'esperen per fer fotos. A la majoria els encanta perquè venen a jugar amb nosaltres, però alguns venen induïts pels pares i no hi volen estar.

? Com són els càstings de nens?

? Generalment, n'hi ha de dos tipus, un de presencial i un altre de virtual. El presencial a Madrid el pots obrir amb 280 nens, que és poc operatiu. Són molt subjectius i s'ha de saber que ho són. Triaré els nens per un tipus de cosa i un altre fotògraf per una altra. Els virtuals són els més fàcils perquè hi ha agències de models i la productora envia la convocatòria del càsting i t'explica el tipus de feina, dies necessaris, d'unes determinades edats. Per correu electrònic es reben les fotos de cada nen, cosa que et permet fer una preselecció. Si més endavant els vols veure, també hi ha aquesta possibilitat, com la de la gravació amb vídeo. La majoria són virtuals i quan anem a fer les fotos molt sovint no ens coneixem amb els nens.

? Per què la moda amb adults et costa més de fer?

? No he estat mai prou resolutiva. Segurament, perquè s'ha de seguir molt, cal estar-hi molt a sobre i és molt canviant. Vaig fer el pas cap a la moda infantil perquè no es regeix per tendències i és més lliure i divertida. En qualsevol cas, no segueix uns canons concrets ni has d'estar tant al dia. Hi ha unes marques que sempre regeixen darrere. Tampoc no tinc el caràcter dels fotògrafs de moda que saben què vindrà perquè estan molt al dia. La moda és una passió i gairebé et diria que un camí de vida. Dins del món de l'art, la moda trenca barreres, però mai no he tingut aquesta fal·lera.

«Com a projecte artístic personal m'agradaria fer un llibre de retrats de personalitats catalanes»

? Quina relació professional tens amb el compositor Carles Cases?

? Vaig estar a casa seva, al Berguedà, per fer-li fotos durant tot un dia. Ho he fet amb d'altres com el Tortell Poltrona, Quimi Portet, Joan Laporta, Pilarín Bayés, Josep Colom, Moisès Broggi o Jordi Pujol. Era un projecte, *Qui és qui a Catalunya*, sobre personatges que havien excel·lit en les seves professions, que ha quedat al tinter. Tenia ganes de fer com un retrat més psicològic, més o menys teatralitzat, amb una imatge pensada, i tot plegat, acompanyat d'un retrat literari. El vaig desenvolupar amb el periodista Jordi Finestres: ell feia l'entrevista i jo el retrat pur i dur, que havia de captar l'essència del personatge. Se li van complicar les coses, no quadràvem agendes i li vam demanar al Genís Sinca, amb qui vaig fer dues entrevistes, però també tenia molts fronts oberts. El projecte va quedar a mig camí. El que m'agradava era poder intercanviar aquells moments a casa d'aquelles personalitats amb tant pòsit, amb qui tenies ganes de compartir més estones. Com a projecte artístic personal m'encantaria fer un llibre de retrats d'aquestes personalitats de Catalunya.

Foto: Francesc Rubí

Madrid

? Com van ser els teus sis anys de treball professional a Madrid?

? Decideixo anar a viure a Madrid, per amor, no per estudiar. Tot i així, intento fer estudis d'especialització, però m'ho van treure del cap i de seguida vaig treballar en un plató i vaig fer d'ajudant de fotògraf d'Alejandro Cabrera, un dels top de la *movida* madrilenya. El meu company Roger, a qui coneixia de la Flama, va anar a Madrid fixat per Canal Plus. Era dissenyador gràfic i ara és realitzador. Començo la carrera professional a Madrid amb Cabrera. Poc temps després, amb el Roger i el Quim d'Esparreguera que també treballava a Canal Plus fent disseny gràfic per televisió, mentre jo hi feia fotos, vam muntar una productora per fer videoclips amb fotos: Una mescla entre l'audiovisual i la fotografia. També fèiem cortinetes de continuïtat per a Canal Plus, amb fotos. Vaig deixar de ser assistent de fotògraf i vaig fitxar per una agència de producció de Madrid. Vivíem al centre de la capital.

? Quin és el teu treball com autònoma dins del pool de fotògrafs madrilenys?

? En certa manera els fotògrafs funcionem com els actors i tenim algú que ens representa. En el nostre cas, són els que tenen contacte amb les agències de publicitat i els exposen la seva cartera de fotògrafs. De l'agència de publicitat arriba un projecte que proposa quin fotògraf ha de tirar la proposta endavant. Cal tenir en compte que la publicitat ha fet una davallada bestial des que jo era assistent a l'actualitat. En el meu cas he tingut sort, sense bolcar-m'hi al 100%, però sempre he pogut viure d'aquest tipus de fotografia. Abans feia més publicitat i ara faig més moda, sobretot l'infantil. Vaig canviant, però sempre he fet fotografia on surt gent, ni arquitectònica ni paisatgística.

? Quan decidiu tornar cap a Catalunya?

? El Roger i el Quim s'adonen dels canvis que experimenta Canal Plus amb l'entrada de Cuatro Televisión. La idea inicial era tornar a Barcelona, però al final vam decidir retornar a Manresa. El Quim es va desvincular de la nostra productora perquè se'n va anar a viure a Nova York. Nosaltres dos vam continuar tenint l'empresa conjuntament. Ell feia de realitzador i jo de fotògrafa publicitària. Si podíem fer projectes conjunts amb les dues productores, ens ho proposaven, però no era gaire habitual. A mesura que passen els anys tornem a fer projectes més petits, que no depenen tant de les grans agències de publicitat. Aquest seria el cas del Tocats de Lletra.

? En el teu cas, et diversifiques professionalment?

? Si, pel que fa al retrat, el faig sola perquè no necessito ningú més. Amb publicitat sempre necessito una productora, encara que el client em truqui directament, perquè he de filtrar la feina a través d'ella, que s'ocupa d'organitzar el càsting i les localitzacions. En aquest sentit, la meua feina és de supervisar. Amb els anys, vaig agafar uns vincles amb Madrid, de manera que ens coneixem de fa tant que ens entenem fàcilment. La pre i post producció d'una fotografia es fa a casa, connectada amb el telèfon; per tant, el lloc físic és indiferent.

? Quina opinió et mereixen els premis en l'àmbit publicitari?

? No hi he participat mai, tot i que hi ha els premis Lux, on sovint s'hi presenten les agències. Quan fèiem videoclips amb el Roger havíem guanyat algun premi. Però, al final, són les agències de publicitat que es donen els premis entre elles.

? Qui són Cristina Kapongo i la productora Sunnyday Madrid?

? La Cristina és una de les meves estilistes de referència, amb qui hem format equip durant molts anys. Va néixer a Palència i fa anys que viu a Barcelona, amb orígens al Congo. Sunnyday és la meva productora o representant, que em té dins dels seu ventall i s'encarrega de fer totes les meves gestions.

Foto: Francesc Rubí

Digital

? Quina valoració fas dels cursos que vas fer sobre iniciació a la fotografia a Manresa?

? Em va agradar molt. Era el nucli de la fotografia que nosaltres ja apliquem d'una forma rutinària. Seria com anar amb bicicleta; és a dir, una tècnica que interioritzes i es fa d'una manera inconscient. Haver d'explicar això que fem d'una manera molt autònoma, la veritat és que em divertia molt.

? Com vas notar el canvi a digital?

? He de dir que els cursos anteriors ja els vaig fer en digital, ja que van ser al segle XXI. Quan vaig començar tot era analògic i em vaig resistir molt al canvi. A l'escola revelàvem els nostres rodets, fèiem les nostres còpies, els pares em van fer un laboratori a casa... L'analògic tenia una pàtina o gra que el digital no tenia, de manera que el primer digital era molt fals. Com que no pots posar-te d'esquena a la tecnologia, de mica en mica t'adones dels avantatges importants a l'hora de treballar, com per exemple, que en una sessió de feina publicitària sorties amb la feina provadíssima. Abans amb l'analògic havíem de tirar unes polaroids perquè el client veiés com quedaria d'il·luminació, però el procés era tan llarg que pel camí podien passar moltes coses. Fins que no podies lliurar la imatge final estaves intranquil·la. Ara amb el digital, disparo connectada amb un ordinador i al moment el client va veient tot el que faig, de manera que marxen contents de la sessió. Reconec que em va costar emocionalment, però ràpidament ens acostumem a tot.

? Mantens una activitat artística pròpia?

? La veritat és que no gaire. La part més lliure de la meva feina és la d'un projecte artístic propi. La veritat és que n'he fet pocs, ja que sempre me'ls han demanat. Per exemple, *Confluències*, de l'Ajuntament de Manresa, que va contactar amb quatre o cinc artistes de la ciutat, per tal que desenvolupéssim un tema. Però, el cert és que no em guanyo la vida així, sinó fent publicitat o catàlegs de moda.

Manresa

? Quines van ser les aportacions de *Confluències*?

? Ens posaven a cada artista -que és com ens consideraven els representants de l'Ajuntament de Manresa- en contacte amb gent amb risc d'exclusió social, per tal de desenvolupar un tema. Vaig treballar amb gent gran que vivia sola i vaig fer-ne un projecte. Els vaig anar a veure durant el mes d'agost per conèixer les situacions molt dures amb les quals vivien, sols i amb condicions insalubres, fins i tot una persona va morir pel camí, i no va poder ser en l'exposició de retrats del 28 de desembre del 2018. Els vaig fer dos retrats: un, desvinculant-los del seu hàbitat natural, fora a l'exterior, i un altre dins de casa seva. Els vaig deixar una petita càmera perquè fessin fotos del que volguessin del seu dia a dia. El procés va ser molt interessant, però després també t'has de desvincular.

? Què em pots dir de la imatge del *Tocats de Lletra d'enguany*?

? El vídeo és del Roger i la fotografia meva, on surt el nostre fill Arnau. Primer vam fer la gràfica, però no podíem fer el vídeo perquè teníem molta feina. Ens van *enredar* i a canvi de la llibertat creativa el vam acabar realitzant. És la darrera feina que hem fet junts. Vam ajuntar novament les dues disciplines i la idea actual és la de tornar a fer més coses junts que separats, en l'àmbit professional. *Tocats de Lletra* ha estat un treball molt conceptual i abstracte. Per això vaig posar la

condició de portar-lo al meu terreny, que és el de fer fotos a gent, amb retrats. Donant-hi la volta el que vaig fer és un tocat de lletres, literalment.

? Quina és la teva valoració sobre el patrimoni històric de Manresa?

? Pel que fa a la part que queda entre muralles, ens van demanar la nostra visió amb la finalitat de realçar la part arquitectònica. Ho vaig tornar a portar al meu terreny, que és el de la gent i m'ho vaig agafar com un *divertimento* perquè no n'he de viure. Vaig agafar tot de cúpules del centre històric, amb nens diferents, com a guardians del nostre patrimoni. Així, vaig fer com un exèrcit de nens (8 personatges) amb cúpules manresanes, amb la idea de conservar el que és vell, a través d'aquests jovenets.

El perfil

Foto: Francesc Rubí

Eva Bozzo Arias va néixer a Manresa el 27 de setembre de 1974. El seu pare, Jaume, prové de Sant Cugat i es va establir primer a Sant Fruitós i després a Manresa, on professionalment feia d'encarregat de la Caixa de Pensions. La seva mare, Victòria, provenia de Conca, va estar-se a Gironella i es van trobar a l'Esbart manresà. Va ser mestressa de casa i després va treballar a la Impremta Perramon del carrer Barcelona. L'Eva és la més petita de quatre germans, darrera de la Núria, el Cesc i la Judith. Va començar els estudis al parvulari de la Flama, on va fer EGB, per

després passar al Lluís de Peguera per fer el Batxillerat experimental, en l'especialitat d'Humanitats, fins a quart. Després de fer selectivitat va iniciar Periodisme a Bellaterra, però va deixar la carrera a primer curs per passar a fer estudis de fotografia. «Volia ser reportera de guerra, però no tinc l'estómac per anar a fer fotos dels conflictes armats». Entra a l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya i s'hi estarà tres anys. Després decideix anar a viure a Madrid, «per amor, no per estudiar». Hi va fer d'ajudant de fotògraf d'Alejandro Cabrera. Amb Roger Fonts i Quim Ribes van muntar una productora per fer videoclips amb fotos. Van treballar per Entibi. Quan deixa de ser assistent de fotògraf, fitxa per una agència de producció de Madrid i passa a ser una jove promesa d'aquesta productora de fotògrafs. Al cap de sis anys, decideixen tornar a Manresa, però l'Eva continua tenint la productora a Madrid, tot i que la seva feina es diversifica bastant amb la publicitat, la moda i el retrat. Pel que fa a la docència, treballa amb l'Acadèmia d'anglès Kids&Us, amb centre a Manresa, però especialment els seus referents de treball són Madrid i Barcelona. Durant uns anys ha fet cursos d'iniciació a la fotografia amb dos mesos de durada a l'espai de coworking Cheer, de la carretera de Cardona, i algun monogràfic específic sobre retrat a l'Ateneu de les Bases. Li agrada molt la plaça de la Reforma com a plató fotogràfic que li ofereix un fons neutre.

Ha treballat per a diverses agències de publicitat: VMLY&R, Lowe FMRG, Ogilvy, DDB, McCann Erikson, Síntesis SPC, Vinizius Y&R, Lila Mullenlowe, Vitruvio Leo Burnett, Wysiwyg, Contrapunto BCN, Revolution, Tapsa, HC-BCN, Del Campo Saatchi & Saatchi, Craft Barcelona, Terry & Sandy NY i Craft. Ha fet campanyes per clients com Canal+, MTV UK, Movistar, DKV, Cortefiel, Ford, Mercedes, Springfield, Copa América, Ministerio de Defensa Español, ICO, Nikon, AECC, Fundación Mapfre, RTVE, BBVA, Carbonell, Evax, RNE, Bicentury, Panrico, Signal, Clear Blu, Casino de Barcelona, Danone, Sanex, Swica, Antonio Miró, Ausonia, Lacer, Yakisoba, Fenistil, Fontvella, El Corte Inglés, Hipercor, Katia, Kids & Us, Mayoral, Tuc tuc, Baby Tous, Beko, Míriam Ponsa, Leroy Merlin, Levi's, Massimo Dutti, o Nestlé, entre d'altres. Ha publicat en diverses revistes: *Neo2*, *El País Semanal*, *Collezione Bambini*, *Hooligans Magazine*, *Petit Mag*, *Milk*, *Luna*, *Vanidad*, *Glamour*, *Babiekins* i *Lemon Magazine*. I per la seva càmera han passat personalitats com Manel Camp, Jordi Pujol, Moisès Broggi, Tortell Poltrona, Leo Messi, Ter Stegen, Gerard Piqué, Carles Cases, Ferran Adrià, Cristina Almeida, Doctor Castillo del Pino, Joan Laporta, Josep Colom, Josep Pons, Pilarín Bayés, Pau Riba, David Delfín i Bimba Bosé, Alaska, Eduard Fernández, Quimi Portet, Roger Mas, Els Gossos, Goya Toledo, Adriana Ugarte, María León, Roger Torrent, Samuel Eto'o, Frankie De Jonk, Ramon Folch i Carles Santos, entre d'altres.